

СУЧАСНІ ПОТРЕБИ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Після кризи 2008-2011 років економіка України ще не стабілізувалася. Це відображається і на добробуті населення: на фоні невеликої частки економічно успішних громадян загальний добробут населення погіршується: невисокий рівень заробітної плати у порівнянні з іншими країнами Європи; погіршення структури та зменшення обсягу споживчого кошику; низька тривалість життя тощо. На шляху України до Європейського Союзу, в умовах глобалізації та світових інтеграційних процесів, коли більш тісними стають економічні зв'язки і посилюється економічна спеціалізація окремих країн, особливо важливим стає питання забезпечення добробуту населення.

Ще 25 років тому Україна за обсягом виробництва знаходилася на 8 місці у світі та асоціювалася з випуском такої виробничо-технічної продукції як: космічна і військова техніка, авіа- та суднобудування, приладобудування, обладнання нафтохімічних виробництв та ін. На сьогодні частка промислових підприємств поступово зменшується і в той самий час зростають сфери торгівлі, послуг та фінансовий сектор. Крім того поступово зменшується представництво України на міжнародних ринках а у структурі експорту все більше переважає сировинна продукція та продукція харчової промисловості. Тому актуальним є питання вдосконалення структури економіки країни та комплексного регіонального розвитку.

Остання світова економічна криза вкотре засвідчила той факт, що не слід орієнтуватися на задовільний стан країн у фінансовій сфері (Кіпр), у сфері торгівлі (Греція), туристичній діяльності (Португалія) та інших. Ці країни споживають набагато більше, ніж виробляють самі. Значним недоліком глобальної економіки є непропорційність виробництва та споживання, що може призводити до дефолту, банкрутств, та негативно

позначається на стані добробуту більшості населення. Тому стабільний розвиток підприємств реального сектору може становити міцне економічне підґрунтя до благополуччя мешканців окремого регіону чи громадян країни в цілому. Такі економічні сфери, як торгівля, банківська, біржова діяльність є лише надбудовою, що або доповнює сектор реальної економіки, або створює йому перешкоди відволікаючи інвестиції та людські ресурси.

Сучасна глобалізована економіка базується на постійному зростанні, як виробництва так і споживання. За міжнародними рейтингами визначаються успіхи на цьому шляху тих чи інших країн. Україна останнім часом нажаль посідає незадовільні місця у таких рейтингах (табл. 1). У структурі видатків громадян значна частка коштів витрачається на оплату комунальних послуг та придбання продуктів харчування. Кошти на дозвілля та відпочинок, що раніше частково надавалися за рахунок соціальних фондів промислових підприємств та трудових колективів, сьогодні практично відсутні. Для їх накопичення люди мають відмовлятися від придбання сучасних побутових та інших товарів попереднього вибору. Крім того замість якісної техніки довготривалого використання люди вимушені купувати дешеву та не завжди якісну імпорتنу продукцію. В решті решт страждають вітчизняні підприємства реального сектору економіки. Одним із механізмів боротьби із насиченням українського ринку неякісними товарами можна запропонувати налагодження довготривалих взаємовигідних партнерських стосунків з пріоритетом їх розосередження безпосередньо в регіонах.

Таблиця 1 – Місце України в міжнародних рейтингах («Heritage Foundation», «The Wall Street Journal» і «Doing Business») та структура експорту-імпорту за 2009-2012 роки

Досліджу ваний рік	Місце в рейтингу економічної свободи серед 179 країн	Місце в рейтингу простоти ведення бізнесу серед 183 країн	Експорт, млн. дол. США	Імпорт, млн. дол. США
2009	152	145	49 301	50 610
2010	162	142	63 190	66 188
2011	164	145	82 107	88 855
2012	163	162	82 337	91 364

На сьогодні в більшості регіонів України наповнення місцевих бюджетів здійснюється більш ніж на дві третини за рахунок фізичних осіб. І саме про збільшення кількості робочих місць йдеться в програмах трьох перших за рейтингом політичних партій, хоч їх верхівка як раз і складається із представників крупного капіталу, лєвова частка податків від якого і має формувати відповідні бюджети.

Таким чином реальний сектор економіки тих чи інших територій має забезпечувати рівномірність їх розвитку з акцентом не на одержання надприбутків в окремих економічних сферах, а навпаки – забезпеченні пропорційного розвитку, достатньої кількості робочих місць. Не тільки потреби у житлі та закладах охорони здоров'я мають забезпечуватись місцевим бізнесом, а й значною мірою продукти харчування, одяг, розважальні послуги тощо.

1. Index of Economic Freedom 2012 [Електронний ресурс] // Heritage Foundation. – 2012. – Режим доступу: http://heritage.org/index/pdf/2012/book/index_2012.pdf.

2. Doing Business 2011 [Електронний ресурс] // World Bank. – 2010. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org>.

Провозін М.В. Сучасні проблеми реального сектору економіки України / Соціально-економічні проблеми адаптації реального сектору економіки в сучасних умовах (22-24 травня 2013 року м. Ялта АР Крим). – С. 271-273.